

ΣΤΗΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

ὑπὲρ πατριωτικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν.

Ὁ ἐν Πάτραις κ. Κωνσταντῖνος Στρούμπας, ἐκπληρῶν τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀνέλαβε τὴν δι' ἑαυτὸν τοῦ ἐξόδου ἀνέγερσιν Παρθενιαγοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, δι' ἧς θέλει δαπανῆσαι περὶ τὰς 40,000 δραχμῶν.

ὑπὲρ τοῦ μνημείου τοῦ λόρδου Βύρωνος προσηνεγκόν ἐστὶν ἡ ἐπιτροπὴν ἡ κυρία Καμάρα ν. δρ 50, οἱ κκ. Π. Βαλαωρίτης 50, Ε. Ψύδας 25, Χ. Πρετιντέρης Τυπάλδος 10.

ΕΜΙΛΙΟΣ ΛΙΤΤΡΕ.

Ὁ τηλέγραφος ἀνήγγειλεν ἡμῖν πρὸ ἡμερῶν τὸν θάνατον τοῦ διασημοῦ Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ Ἐμιλίου Λιττρέ, φιλοσόφου καὶ φιλολόγου ἐπιφανοῦς. Ὁ Λιττρέ ἐγεννήθη ἐν Παρίσις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1801. Ἄμα ἀπύσας τὰ ἐκχύκλια μαθήματα, ἐν οἷς διεκρίθη διὰ λαμπρῶν ἐπιτυχιῶν, ἐνεγράφη φοιτητὴς τῆς ἱατρικῆς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τι νοσοκομεῖον. Ἀλλὰ ὑπὸ ἐμφύτου ὠθομένου κλίσεως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλολογίας, παρητήθη μετ' οὐ πολὺ τῆς ἱατρικῆς, καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἑλληνικῆς, τῆς ἀραβικῆς, τῆς σανσκριτικῆς καὶ ἄλλων ἀρχαίων γλωσσῶν. Φύσει ἔχων τὸ πνεῦμα ὀξύ καὶ ἱερατικὸν καὶ ἀκαταπόνητος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὁ Λιττρέ ἀφωσιώθη ἔκτοτε ὑλόκληρος εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐπιστήμης. Εἶχεν ἤδη πρὸ διετίας ἰδρύσει, τῇ συμπράξει καὶ ἄλλων, τὴν «Ἐβδομαδιαίαν ἱατρικὴν ἐφημερίδα», ὅτε ἐξερράγη ἡ ἰουλιανὴ ἐπαναστάσις τοῦ 1830, ὃ δὲ Λιττρέ, ὅστις ἀνήκεν εἰς τὸ δημοκρατικὸν κόμμα, συνηγωνίσθη μετὰ τῶν ἀνατρεφάντων τὸν θρόνον τοῦ Καρόλου Ι', μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον προσελήθη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς «Ἐθνικῆς», ἣς ὑπῆρξε μέχρι τοῦ 1851 εἰς τὸν διακεκριμένον συντακτῶν. Ἀλλ' ὅμως ἡ πολιτικὴ δὲν ἀπέσπασεν αὐτὸν ὅλως ἀπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, τὸ δὲ 1837 ἱδρύσε μετὰ τοῦ Dezeimeris νέαν ἱατρικὴν ἐφημερίδα, τὴν «Πείραν», καὶ τῷ 1839 ἤρξατο τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐξαιρετοῦ αὐτοῦ μεταφράσεως τῶν ἔργων τοῦ Ἱπποκράτους, ἥτις ἀποτελοῦσα 10 τόμους ἐπερατώθη τῷ 1861, προσεπόρισεν δὲ εἰς τὸν συγγραφεὰ αὐτῆς τὴν τιμὴν νὰ ἐκλεχθῇ μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστῶν αὐτῶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔργου. Τῷ 1844, ἀποθανόντος τοῦ Fauvel, ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σοφοῦ Σωματείου ὅπως ἀποτελέσῃ μέρος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἣ ἔτο ἀναθεμισμένη ἡ συγγραφὴ τῆς «Φιλολογικῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας», οὗτω δ' ὑπῆρξεν εἰς τὸν πρωτίστην συντακτῶν τοῦ 21ου, 22ου, καὶ 23ου τόμου τῆς ἱστορίας ταύτης, καὶ ἤρξατο ἔκτοτε τῶν μακρῶν καὶ ἐμβριθῶν ἔρευνῶν ἐπὶ τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ὧν προῖον ἔσχον ὑπῆρξε τὸ κατόπιν ἐκδοθὲν μέγα αὐτοῦ λεξικὸν τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

Περὶ τοὺς χρόνους τούτους ὁ Λιττρέ συνεδέθη μετὰ τοῦ Αὐγουστοῦ Comte, τοῦ διασημοῦ ἰδρυτοῦ τῆς θετικῆς φιλοσοφίας, κατεστάθη δὲ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸν ἐνθερμοτέρων αὐτοῦ ὁπαδῶν. Τὸ διαγενὲς πνεῦμα αὐτοῦ, τὸ ἐν παντὶ τὴν ἀκριβείαν θηρεύον, ἐσαγηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος τοῦ φιλοσοφικοῦ καὶ κοινωνικοῦ τούτου δόγματος, παρέμεινε δ' ἐπὶ μακρὸν ὁπαδὸς τοῦ Comte, καὶ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις αὐτοῦ πολλάκις ἐπηγήματοι θεωρίας, ἰσχυρῶς ὅπ' ἄλλων πολεμηθείσας, αἱ καὶ αὐτὸς κατόπιν ἐγκατέλειπε.

Ἐπελθοῦσης τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848, ὁ Λιττρέ ἐγένετο μέλος τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐδόθη πάλιν ὅλος εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Τῷ 1854 προσελήθη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ «Journal des Savants», ἐν ᾧ ἐδημοσίευσεν πληθὺν ἄρθρων, τῷ δὲ 1857 ἱδρύσε τὴν «Ἐπιθεωρῶσιν τῆς θετικῆς φιλοσοφίας», τὴν ὁποίαν διηύθυνεν ἀδιαλείπτως ἔκτοτε. Τῷ 1863 ἤρξατο τὴν δημοσίευσιν τοῦ κυριωτάτου αὐτοῦ ἔργου, τοῦ λεξικοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης, τὸ ὁποῖον ἐπεράτωσεν μετὰ 9 ἔτη, ἥτις τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1872. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1863) ὁ Λιττρέ παρουσιάσθη ὑποψήφιος εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν· ἀλλ' ἡ δημοσίευσιν βιασιωτάτης διατριβῆς, ἐν ᾗ ὁ φανατικὸς ἐπισκοπος Dupanloup κατηγόρει τὰ δόγματα αὐτοῦ ὡς ἀνῆθικα καὶ ἀσεβῆ, παρεκώλυσε τὴν ἐκλογὴν του. Ἐν ἔτει 1870, ὅτε αἱ γερμανικαὶ στρατιαὶ ἐχώρουν πρὸς

τοὺς Παρίσιους, ὁ Λιττρέ ἐβδόμηκοντούτης ἤδη ὑπέεικον εἰς παρακελεύσεις τῶν φίλων του ἔφυγεν ἐκ τῆς πρωτεύουσας· ἔλθων δὲ εἰς Βορδὼ, ἀνέλαβεν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Γαμβέττα διοργανωθεῖσῃ αὐτόθι πολυτεχνικῇ Σχολῇ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας.

Ἐκλεχθεὶς τῇ 8 Φεβρουαρίου 1871 βουλευτὴς Σηκουάνα ἐν τῇ ἐθνικῇ Συνελεύσει ὁ Λιττρέ ἔλαβε θέσιν ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐν ταῖς τάξεσι τῶν δημοκρατικῶν, ὑπεστήριξε δὲ σταθερῶς διὰ τῆς ψήφου του τὴν πολιτικὴν, ἣν ἐνεκαίνισεν ὁ Θέρσος. Μὴ ἔχων τὸ δῶρον τοῦ λόγου δὲν μετείχε τῶν κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας γνώμην αὐτοῦ ἀνέπτυσεν ἐκάστοτε ἐν τῷ τύπῳ δι' ἄρθρων ἐμβριθῶν καὶ ἰσχυρῶν, ἐν οἷς διέλαμπεν ἡ μετριοπάθεια καὶ ἡ φιλοπατρία τοῦ ἀνδρός.

Τὴν 30 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1871, παρὰ τὴν ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν τοῦ Dupanloup, ἡ γαλλικὴ Ἀκαδημία ἐξέλεξε τὸν Λιττρέ μέλος αὐτῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Villemain. Ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ ἐξηρέθησεν ἐπὶ τοσοῦτον τὸν βίαιον ἐπισκοπον τοῦ Ὁρλεάνς, ὥστε ἀμέσως ἔδωκε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας. Τὸν Δεκέμβριον δὲ τοῦ 1875 ἐξελέχθη γερουσταστὴς ἰσόβιος.

Ὁ Λιττρέ ὑπῆρξεν εἰς τὸν εὐρυμαθεστάτων τῆς Γαλλίας ἀνδρῶν, θιασώτης ἐνδερμῶς τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ πνεύματος, καὶ γλωσσολόγος ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων. Πληθὺν τὸν προημιονομευθέντων ἔργων ἐδημοσίευσεν καὶ πολλὰ ἄλλα συγγράμματα καὶ πραγματείας διακρινόμενας ἐπὶ ἐμβριθεῖα καὶ γλαφυρότητι, ὧν μία ἴσ' «Περὶ τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας γαλλικῆς ποιήσεως», μελέτη μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ χάριτος γεγραμμένη, δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ «Ἐπιθεωρῶσιν τῶν δύο Κόσμων», ἐν ᾗ ἐδημοσίευσεν καὶ μεταφράσιν τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς Ἰλιάδος εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν τοῦ 8ου αἰῶνος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἐπιστήμη, Καλλιτεχνία.

Κατὰ τὴν ἀγγλικὴν ἐφημερίδα «Ἀθηναίον» ἑλληνικὸν χειρόγραφον μεγίστης ἱστορικῆς ἀξίας ἀνεκαλύφθη πρὸ μικροῦ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Βασιλειέσκου ἐν τῇ «Συνοδικῇ Βιβλιοθήκῃ» Μόσχας. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο περιέχει ἱστορικὴν ἀφήγησιν τῆς κατὰ τὸ 1040 ἐπαναστάσεως τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸν Βυζαντινὸν, συγγραφεῖσαν ὑπὸ ἀνδρός, αὐτόπικτον μάρτυρος τῶν γενομένων. Ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται κατ' ἔκτασιν καὶ περὶ τῶν Βλάχων, οὓς καταγγέλλει ὡς πρωταίτιους τοῦ βουλγαρικοῦ κινήματος, δρίζων ἀκριβῶς τὰς γεωγραφικὰς αὐτῶν τοποθεσίας καὶ τὴν φυλετικὴν αὐτῶν συγγένειαν πρὸς τοὺς Βεσσούς, τοὺς οἰκούντας ἐν δυσπροσίτοις χώραις παρὰ τὸν Δούναβιον καὶ τὸν Σάον. Διὰ τῆς ἐρέσεως τοῦ προημιονομευθέντος ἱστορικοῦ κειμένου τὸ περὶ καταγωγῆς τῶν Βλάχων ζήτημα, περὶ οὗ ἔγραφε πάμπολλα ὁ Rösler, ὁ Jung καὶ ἄλλοι, θὰ παράσῃ ἴσως τὸ ἐνδόξιμον εἰς νέας καὶ θετικωτέρας ἐθνολογικὰς ἐρεῦνας.

—Ἡ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν ἀνέθηκεν εἰς τὸν ὑψηλὴν κ. Σπυριδωνᾶ Λάμπρον τὴν ἔκδοσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ἀθῶνις ἐδρεθέντων ἀπανθισμάτων τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογενήτου ἐκ τῶν ζωολογικῶν συγγραμμάτων τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ ἔκδοσις αὕτη ὁ ἀποτελέσῃ τὸν πρώτον τόμον σειράς νέας ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Supplementum Aristoteleum· ἔσται δ' ἡ σειρά αὕτη συμπλήρωμα τῆς δαπάνης τῆς Ἀκαδημίας γενομένης μεγάλης ἐκδόσεως τῶν ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, διότι ταῦτα, τὰ τε σωζόμενα καὶ τὰ ἀπολεσθέντα, θεωροῦνται ὡς ἡ πρωτίστη πηγὴ τῶν ἀπανθισμάτων τοῦ Πορφυρογενήτου.

—Εἶνε τοῖς πᾶσι γνωστὸν ὅπως οἱ Ἀγγλοι θεολόγοι ἐρίζουσι περὶ τοῦ ἀγγλικοῦ κειμένου τῆς Ἀγίας Γραφῆς, λόγῳ ὅτι ἐν τῇ ἀγγλικῇ μεταφράσει δὲν ὑπάρχουσι ἀκριβῶς μετενηνεγμένα θὰ θεῖα ῥήματα. Ἐσχάτως ἐξεδόθη ἐν Λονδίνῳ ἡ ἀγγλικὴ μετάφρασις τῆς Νέας Διαθήκης ἐπιθεωρηθεῖσα καὶ ἀκριβολογηθεῖσα ὑπὸ θεολόγων καὶ ἐλληνοφώνων ἀντέβαλον πᾶσαν ἀγγλικὴν φράσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πρωτότυπον. Τῆς νέας δὲ ταύτης μεταφράσεως ἐπωλή-